

„Társadalmi befogadás elősegítése a szociális területen dolgozó szakemberek képzésével”

ÉLETERŐ 2

Igényfelmérés eredményei a D-Dunántúli és É-Alföldi régióban dolgozó gyermekvédelmi szakemberek körében

A képzés megkezdése előtt az volt a célunk, hogy felmérjük, hogy a D-Dunántúli és É-Alföldi régióban dolgozó gyermekvédelmi szakemberek, illetve a gyermekvédelem területén gazdasági / pénzügyi munkakörben dolgozók hogyan vélekednek előzetesen a képzésünkről. Szerettük volna felmérni az igényeket, az előzetes várakozásokat, illetve a korábbi, szakemberek által látogatott képzésekre vonatkozó tapasztalataikat. Célunk az volt, hogy egy olyan képzési tematika állhasson össze, amely valós igényekre és a gyakorlati munkához szükséges elméleti és gyakorlati tapasztalatokra épül. Emellett a kérdezettek alapvető demográfiai jellemzőit is fel kívántuk mérni, annak érdekében, hogy optimális csoportösszetétel jöhessen létre.

Az igényfelmérésről

Kétféle kérdőívet küldtünk ki ezen igények feltérképezésére. A kérdőívet csak azok küldték vissza, akik jelentkeztek is valamelyik csoportba, tehát részt is szeretnének venni az Életerő 2 c. képzésünkben. A kérdőív szerkezetét tekintve 3 nagyobb egységre tagolódik, mint 1) szakemberek szocioökonómiai státusza, 2) szakmai fejlődési lehetőségek, 3) továbbképzésekkel kapcsolatos tapasztalatok.

A kiküldött kérdőívek 22, illetve 18 kérdést tartalmaztak. 22 kérdésből állt a gyermekvédelmi szakembereknek szánt kérdőív és 18 kérdésből a gazdasági szakembereknek íródott kérdőív. Összesen előzetesen 59 fő jelentkezett a képzésre, aki az igényfelmérés határidejének lejárta előtt megküldte jelentkezését.

A kérdőíveket kitöltő ötven gyermekvédelmi és kilenc gazdasági területen dolgozó szakember közül 25-en az É-Alföldi Régióban, 34-en a D-Dunántúli régióban dolgoznak.

1) Szakemberek szocioökonómiai státusza

A gyermekvédelmi szakemberek 9 település 15 intézményében dolgoznak. A következő településekről érkeztek: Pécs, Debrecen, Szekszárd, Nagyatád, Balatonszabadi, Tab, Mohács, Mezőtúr és Pécsvárad. Az intézmények között többféle intézmény is van, mint Gyermekvédelmi központ, Gyermekvédelmi szakszolgálat, Lakásotthon, Gyermekotthon, Bölcsőde, Kisgyermek nevelési központ stb. Tehát a szakemberek a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiből, ellátásaiból érkeztek, ami a képzés sikerességének szempontjából előremutató lehet, hiszen különböző területről érkezve, különböző tapasztalatokat tudnak majd behozni az egyes modulokba. És így lehetőség lesz akár az alap és szakellátások közti együttműködések feltérképezésére, valamint a kapcsolatok (formális, informális) képzés általi erősítésére is.

A gazdasági területen dolgozók 3 településről érkeztek, mint Pécs, Debrecen és Öreglak. 3 intézményéből jelentkeztek: Gyermekvédelmi szakszolgálat, Diákotthon és Gyermekotthon, valamint Lakásotthon.

A válaszadók 85%-a (50 fő) nő, átlagéletkoruk 39 év. A jelentkezők közül a legfiatalabb egy 23 éves humán erőforrás szervező nő, a legidősebb pedig egy 61 éves nevelőszülői tanácsadó munkakörben foglalkoztatott férfi. A megkérdezett 59 főből 27 fő, azaz 46% 40 év feletti.

A munkakör és a beosztás a válaszadásban összemosódott, mivel minden válaszoló a beosztáshoz is a munkakörét írta be, így ezeket az adatfeldolgozás során együtt kezeltük.

A megkérdezettek munkakörét és beosztását tekintve 11 fő családgondozó, mely a gyermekvédelmi területen dolgozók 22%-a, 6 fő, (12%) nevelőszülői tanácsadó, 8 fő intézményvezető, és 4 fő gondozónő. Az egyéb munkakörökhöz sorolható szakemberek közt van adósságkezelési tanácsadó, hivatásos gyám, gyermekvédelmi asszisztens, gyermekfelügyelő és gyógypedagógus.

A gazdasági szakemberek munkakörét tekintve elmondható, hogy 3 fő könyvelő, 2 fő lakásotthon vezető, 3 fő humán erőforrás szervező, és egy fő pénzügyi előadóként dolgozik.

A képzésre adott válaszok alapján elmondható, hogy a kérdezettek közül 9 fő pedagógus, 11 fő szociális munkás vagy szociálpolitikus, 8 fő szociálpedagógus végzettségű. A

képesítések között szerepel még gyógypedagógus, csecsemő- és kisgyermekgondozó, jogász stb.

A gazdasági szakemberek képzései közt találhatunk 2 közgazdászt, 4 könyvelőt és egy-egy gyógypedagógust, illetve szociálpedagógust.

A legmagasabb iskolai végzettség alapján elmondható, hogy a gyermekvédelmi területen dolgozó válaszadók 78%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezik, melynek csupán 18%-a nem szakmai irányú végzettség.

A gazdasági munkakörben dolgozók 67% felsőfokú végzettségű, és a nem szakirányú felsőfokú végzettség 50%.

A megkérdezettek közül a legrégebben dolgozó 1967 óta foglalkoztatott a gyermekvédelemben. A legújabb dolgozó 2006 óta dolgozik jelenlegi munkahelyén.

A gyermekvédelmi szakemberek közül 13 fő 1997 előtt kezdett el a gyermekvédelemben dolgozni, azaz a Gyermekvédelmi törvény életbe lépése előtt. A többség azonban a törvény után kezdett a gyermekvédelemben dolgozni. A gazdasági szakemberek esetében a 9 főből 6 (67%) már a törvény életbe lépése előtt is ezen a területen dolgozott.

A gazdasági szakemberek közül a legrégebben 1983 óta dolgozik a munkahelyén egy pénzügyi előadó nő, míg a legfrissebb belépő 2006-ban kezdett dolgozni.

2) Szakmai fejlődési lehetőségek

A gyermekvédelmi szakemberek 62 %-a, a gazdasági területen dolgozók körében pedig mindenki úgy ítéli meg, hogy a szakmai fejlődéséhez könyvek, szakkönyvek biztosítottak.

A szakmai fejlődést elősegítő folyóiratokhoz való hozzáférési lehetőség pozitív megítélése egy kicsit rosszabb, mint a könyveké. A gyermekvédelmi szakemberek 54%-a, a gazdasági területen foglalkoztatottak 2/3-a úgy gondolja, hogy nincs lehetőségük hozzáférni szakmai folyóiratokhoz, mint pl. Pénzügyi, vagy Közigazgatási szemle, Kapocs periodika, Család, Gyermek, Ifjúság, vagy Ifjúsági szemle.

A gyermekvédelmi területen dolgozók 64%-a gondolja azt, hogy számára nem biztosított a szakmai fejlődéséhez egyéb szakmai anyag (oktatófilm, kézirat).

78% válaszolt igennel arra a kérdésre, hogy biztosított számára a szakmai fejlődéséhez tréning, továbbképzés. 66%-uk számára a szakmai fejlődéséhez biztosított szakmai műhely, konferencia is.

40% gondolja úgy, hogy munkájának rendszeres értékelése is hozzájárul a szakmai fejlődéshez. 34% szerint biztosítják az intézmények a fejlődéséhez szükséges szupervíziót is. Ez az arány sajnos nagyon alacsony, amely a szakemberek tehermentesítése, a burn-out szindróma megelőzése érdekében nélkülözhetetlen lenne.

A gyermekvédelmi területen dolgozók 64%-a számára biztosított az esetmegbeszélésen való részvétel lehetősége.

A gazdasági szakemberek közül ketten gondolják azt, hogy szakmai fejlődésük számára biztosítottak olyan egyéb szakmai anyagokat, mint pl. tanulmány, kézirat. Viszont a megkérdezett 9 főből 8 számára biztosított a szakmai fejlődéshez tréning és továbbképzés. 4-nek biztosított a szakmai műhely, konferencia és 4-ük munkájához segítséget ad a munka rendszeres szakmai értékelése is. 2 fő válaszolta azt, hogy számára biztosított az esetmegbeszélés és szupervízió is. Összességében azt mondhatjuk, hogy a gazdasági szakemberek, bár természetesen esetükben a szupervízió más célú lehet, jobb helyzetben vannak a szakmai fejlődéshez szükséges lehetőségek és azok elérése terén.

3) Korábbi tanfolyami és képzési tapasztalatok

Az elmúlt évben a gazdasági területen dolgozó 9 főből 6-an vettek részt szakmai tanfolyamon, 2-en voltak konferencián vagy tanulmányúton és egy ember vett részt műhelyfoglalkozáson.

A szakmai továbbképzésen részt vettek közül, a képzés 1 ember számára tartalmazott mentálhigiénés ismereteket, 2 fő számára személyiségfejlesztést, míg 1 fő számítástechnikát tanult.

A többi, a kérdőívben felsorolt ismeretet, mint Eu-s, pályázatírással kapcsolatos és munkaerő-piaci ismereteket ezekből a tanfolyamokból teljesen hiányoztak, így a korábbi képzéseken részt vevők számára az Életerő 2 képzés számos új és hasznos információt fog nyújtani.

A gazdasági szakemberek közül mindenki úgy ítéli meg, hogy a felsorolt ismeretek, tehát az Eu-s, pályázatírással kapcsolatos és munkaerő-piaci ismeretek számukra is szükségesek és szívesen vesznek részt olyan képzésben, mely ezeket a modulokat tartalmazza.

Az elmúlt évben a gyermekvédelmi területen dolgozók közül 25-en (50%) vettek részt szakmai tanfolyamon, 18-an (36%) voltak szakmai konferencián, tanulmányúton, 14-en (28%) vettek részt személyiségfejlesztő foglalkozáson és 10-en (20%) műhelyfoglalkozásokon.

A szakmai képzéseken a résztvevő 31 fő (62%) 74%-a számára e képzések tartalmaztak mentálhigiénés ismereteket, konfliktuskezelést és mediációs tréninget.

42% számára a korábbi képzések tartalmaztak kommunikációs ismereteket, 52% számára személyiségfejlesztést, 23% számára számítástechnikát, 19% számára EU-s ismereteket. 16% pályázatírással kapcsolatos ismereteket tanult és 16% volt olyan képzésen, amely munkaerőpiaci ismereteket is magában foglalt.

Kivétel nélkül minden résztvevő úgy ítéli meg, hogy ezek az ismeretek szükségesek a munkájuk során és szívesen részt vesznek egy olyan képzésben, mely munkájukhoz úgy járul hozzá, hogy megfelelő arányú elméleti és praktikus, napi munkába beépíthető tudást nyújt és emellett a személyiség fejlődéséhez is hozzá tud járulni. Ehhez egy komplex képzés szükséges.

A felsorolt ismeretek mellett a munkájukhoz szükséges egyéb fontos ismeretként az

- önismereti tréninget,
- családterápiát,
- külső (intézményen kívüli) kapcsolatok kezelését,
- gyermekjogi,
- adatvédelmi,
- munkajogi ismereteket, és
- fiatalok bűnmegelőzésre irányuló ismereteket jelölték meg.

Komplex képzésünk számára ezek is fontos kihívást jelentenek, hogy ezen ismereteket is, ha csak érintőlegesen, vagy részterületként, de beépítsük a tematikába.

Komplex képzésünket tehát mindkét területen dolgozók nélkülözhetetlenek és új ismereteket, tudásokat tartalmazónak tartják, és így szívesen vesznek részt rajta.